

กลยุทธ์ในการนำเสนอรายการโทรทัศน์รูปแบบบิณฑกะบันเทิง

พ.ศ. 2532 - 2535

นายศิริพงษ์ สุทธิโยธิน

วิทยานิพนธ์นี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาโท สาขาการศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต

ภาควิชาการสื่อสารมวลชน

บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

พ.ศ. 2535

ISBN 974-581-771-6

ลิขสิทธิ์ของบัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

018352

11110412X

PRESENTATION STRATEGIES OF THAI VARIETY TELEVISION PROGRAMS

(1989 - 1992)

MR. SIRIPONG SUTHIYOTHIN

A Thesis Submitted in Partial Fulfillment of the Requirements
for the Degree of Master of Arts
Department of Mass Communication
Graduate School
Chulalongkorn University

1992

ISBN 974-581-771-6

หัวข้อวิทยานิพนธ์

กลยุทธ์ในการนำเสนอรายการโทรทัศน์รูปแบบปกิณกะบันเทิง
(พ.ศ. 2532 - 2535)

โดย

นายศิริพงษ์ สุกติโยธิน

ภาควิชา

การสื่อสารมวลชน

อาจารย์ที่ปรึกษา

ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ขวัญเรือน กิติวัฒน์

บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย อนุมัติให้หัวข้อวิทยานิพนธ์ฉบับนี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาโทบัณฑิต

.....
(ศาสตราจารย์ ดร.ถาวร วัชรามัย)

คณะกรรมการสอบวิทยานิพนธ์

.....
(รองศาสตราจารย์ ดร.ศิริชัย ศิริกายะ)

.....
(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ขวัญเรือน กิติวัฒน์)

.....
(รองศาสตราจารย์ นภาพรณี อัจฉริยะกุล)

C350529 : สื่อสารมวลชน

คำสำคัญ : กลยุทธ์ / โทรทัศน์ / ปกปิดกันเบี่ยง

ศิริพงษ์ สุทธิโยธิน : กลยุทธ์ในการนำเสนอรายการโทรทัศน์รูปแบบปกปิดกันเบี่ยง พ.ศ.2532 - 2535 (PRESENTATION STRATEGIES OF THAI VARIETY TELEVISION PROGRAMS. 1989 - 1992) อ. ที่ปรึกษา : ผศ.ขวัญเรือน กิติวัฒน์, 260 หน้า.

ISBN 974-581-771-6

การวิจัยครั้งนี้ มีจุดมุ่งหมายเพื่อศึกษาถึงลักษณะของรายการโทรทัศน์รูปแบบปกปิดกันเบี่ยงและกลยุทธ์ในการนำเสนอรายการ โดยศึกษาจากรายการโทรทัศน์ 3 รายการ คือ รายการสี่มุมสแควร์ รายการจันทร์กะพริบ และรายการทไวไลท์โชว์

ผลการวิจัยพบว่า รายการโทรทัศน์รูปแบบปกปิดกันเบี่ยงมีลักษณะเป็นรายการที่มีความหลากหลายในเนื้อหาและวิธีการนำเสนอ โดยมุ่งเน้นการให้ความบันเทิงแก่ผู้ชมเป็นหลัก และมักจะทำให้ความสำคัญกับวิธีการนำเสนอมากกว่าเนื้อหาสาระ สำหรับกลยุทธ์ในการนำเสนอรายการในด้านเนื้อหาพบว่าทั้ง 3 รายการมีแนวเรื่องและขอบเขตของเนื้อหาสาระคล้ายกัน คือ เป็นเรื่องเกี่ยวกับชีวิตและผลงานของบุคคลที่มีชื่อเสียง ดนตรีและเพลง เรื่องตลก ศิลปการแสดงและเหตุการณ์ความเคลื่อนไหวทางสังคม ในด้านวิธีการนำเสนอพบว่า รายการสี่มุมสแควร์ใช้วิธีการนำเสนอแบบทเปิด (Improvisation) ไม่เคร่งครัดในบท (unscripted) และกฎเกณฑ์ในการผลิต แต่จะใช้การจินตนาการจากสถานการณ์จริง รายการจันทร์กะพริบใช้วิธีการนำเสนอค่อนข้างเป็นทางการ (Formal) เคร่งครัดในบท (scripted) เน้นคุณภาพในการผลิต ใช้วิธีการดำเนินเรื่องแบบละคร (Dramatisation) ส่วนรายการทไวไลท์โชว์ใช้วิธีการนำเสนอแบบเปิดกว้าง (Improvisation) คล้ายกับรายการสี่มุมสแควร์ แต่เน้นการนำเสนอเรื่องที่แปลกใหม่ทันสมัยและท้าทายความรู้สึก และมีจุดเด่นที่การใช้วิธีการสัมภาษณ์แบบสืบเสาะความรู้ (Investigation) ซึ่งคล้ายวิธีการสืบสวนสอบสวนของตำรวจหรือหน่วยความ พิธีกรใช้คำถามแบบถามตรง ๆ ถามนำ ถามหลอกล่อ ยั่วแหย่ ตะล่อมถาม และการถามแบบคาดไม่ถึง

ภาควิชา ..... การสื่อสารมวลชน
สาขาวิชา ..... การสื่อสารมวลชน
ปีการศึกษา 2534

ลายมือชื่อนิสิต .....
ลายมือชื่ออาจารย์ที่ปรึกษา .....
ลายมือชื่ออาจารย์ที่ปรึกษาร่วม .....

กิตติกรรมประกาศ

วิทยานิพนธ์เรื่อง กลยุทธ์ในการนำเสนอรายการโทรทัศน์รูปแบบบิกกะบันเทิง พ.ศ. 2532 - 2535 ฉบับนี้ สำเร็จลงได้ด้วยความสามารถของท่าน ผู้ช่วยศาสตราจารย์ขวัญเรือน กิติวัฒน์ อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ ที่ได้ให้คำปรึกษา ชี้แนะแนวทางที่ถูกต้องในการทำวิจัยและให้ความช่วยเหลือในทุกด้านเป็นอย่างดี ผู้วิจัยขอกราบขอบพระคุณเป็นอย่างสูง

ขอกราบขอบพระคุณท่านรองศาสตราจารย์ ดร.ศิริชัย ศิริกายะ ประธานกรรมการสอบวิทยานิพนธ์ ที่ได้ให้คำปรึกษาแนะนำ ควบคุมและตรวจสอบคุณภาพในการวิจัย เพื่อให้งานวิจัยมีความถูกต้องสมบูรณ์ และขอกราบขอบพระคุณ ท่านรองศาสตราจารย์นภาพรณี อัจฉริยะกุล กรรมการสอบวิทยานิพนธ์ ที่ได้ให้คำแนะนำแก้ไข เพื่อให้งานวิจัยครั้งนี้มีคุณภาพยิ่งขึ้น

ขอขอบคุณทีมงานผลิตรายการโทรทัศน์บิกกะบันเทิงทุกท่าน คือคุณวิทวัส สุนทรวิเนตร์ คุณวัชรวิ คุปตารักษ์ และ คุณรุ่งรัตน์ สุริยะ แห่งรายการสี่ทุ่มสแควร์ คุณพสุชา ทัศนะวิติก คุณพิไลวรรณ บุญล้ำ และคุณจีรวดี สุดหอม แห่งรายการจันทร์กะพริบ คุณไตรภพ ลิมปพัทธ์ คุณก่อเกียรติ ลิมปพัทธ์ คุณสมชาย ตันติเจริญใจ และ คุณวิญญู วัชรปรีชา แห่งรายการทไวไลท์โชว์ ที่ได้กรุณาให้ข้อมูลในการวิจัยครั้งนี้ ทั้งในด้านการสัมภาษณ์ เทปโทรทัศน์ และเอกสารที่เป็นประโยชน์ต่อการวิจัย

ขอกราบขอบพระคุณ คุณสุวรรณ สุทธิโยธิน มารดาของผู้วิจัย ซึ่งได้ให้ทุนสนับสนุนการศึกษาและให้กำลังใจมาโดยตลอด และขอขอบคุณเพื่อนร่วมสถาบันทุกท่าน ที่ได้ให้ความช่วยเหลือตลอดมา

ศิริพงษ์ สุทธิโยธิน

26 เมษายน 2535

สารบัญ

หน้า

บทคัดย่อภาษาไทย.....	ง
บทคัดย่อภาษาอังกฤษ.....	จ
กิตติกรรมประกาศ.....	ฉ
สารบัญตาราง.....	ญ
สารบัญภาพ.....	ฉ

บทที่

1. บทนำ.....	1
ความสำคัญและเหตุผลในการศึกษา.....	1
ปัญหาในการวิจัย.....	4
วัตถุประสงค์ของการวิจัย.....	5
ขอบเขตของการวิจัย.....	5
ข้อสันนิษฐานในการวิจัย.....	6
นิยามศัพท์.....	6
ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ.....	8
2. แนวคิด ทฤษฎี และงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง.....	9
ทฤษฎีการเล่น.....	9
ทฤษฎีการแสดงโดยบทเปิด.....	13
ทฤษฎีวิวัฒนาการยุคหลังสมัยใหม่.....	17
กระบวนการผลิตรายการโทรทัศน์.....	27
แนวคิดในการผลิตรายการโทรทัศน์บนกิมกะบันเทิง.....	35
งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง.....	45

3	ระเบียบวิธีวิจัย.....	48
	แหล่งข้อมูลและการเก็บรวบรวมข้อมูล.....	48
	วิธีการคัดเลือกข้อมูล.....	51
	เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล.....	53
	การวิเคราะห์ข้อมูล.....	53
	การนำเสนอข้อมูล.....	56
4	กรณีศึกษา " รายการสี่ท่อมสแควร์ ".....	57
	แนวคิดในการผลิตรายการ.....	57
	วัตถุประสงค์ของรายการ.....	59
	กลุ่มเป้าหมาย.....	60
	รูปแบบรายการและโครงสร้างรายการ.....	60
	ขั้นตอนในการผลิตรายการ.....	61
	กลยุทธ์ในการนำเสนอรายการ.....	69
	- เนื้อหา.....	70
	- วิธีการนำเสนอ.....	84
	- พิธีกร.....	84
	- ผู้ร่วมรายการ.....	97
	- บรรยายากาศ.....	100
	- สไตล์และรูปแบบการนำเสนอ.....	106
	สรุป.....	113

5	กรณีศึกษา " รายการจันทร์กะพริบ "	118
	แนวคิดในการผลิตรายการ	119
	วัตถุประสงค์ของรายการ	119
	กลุ่มเป้าหมาย	120
	รูปแบบรายการและโครงสร้างรายการ	120
	ขั้นตอนในการผลิตรายการ	123
	กลยุทธ์ในการนำเสนอรายการ	127
	- เนื้อหา	127
	- วิธีการนำเสนอ	132
	- พิธีกร	132
	- ผู้ร่วมรายการ	137
	- บรรยายภาค	137
	- สไตส์และรูปแบบการนำเสนอ	146
	สรุป	157
6	กรณีศึกษา " รายการทไวไลท์โชว์ "	160
	แนวคิดในการผลิตรายการ	161
	วัตถุประสงค์ของรายการ	162
	กลุ่มเป้าหมาย	162
	รูปแบบรายการและโครงสร้างรายการ	162
	ขั้นตอนในการผลิตรายการ	163
	กลยุทธ์ในการนำเสนอรายการ	169
	- เนื้อหา	169
	- วิธีการนำเสนอ	175
	- พิธีกร	175
	- ผู้ร่วมรายการ	183
	- บรรยายภาค	184

บทที่	หน้า
- สไตล์และรูปแบบการนำเสนอ.....	190
สรุป.....	194
7 สรุปผลการวิจัย.....	196
ผลการวิจัย.....	196
- ลักษณะรายการ.....	197
- อภิปรายผล.....	198
- กลยุทธ์ในการนำเสนอรายการ.....	201
- อภิปรายผล.....	220
เอกสารอ้างอิง.....	228
ภาคผนวก.....	233
ก. บทโทรทัศน์รายการปกิณกะบันเทิง.....	233
รายการสี่มุมสแควร์.....	234
รายการจันทร์กะพริบ.....	239
รายการทไวไลท์โชว์.....	246
ประวัติผู้เขียน.....	260

สารบัญตาราง

ตารางที่		หน้า
1	การเปรียบเทียบเนื้อหาในรายการโทรทัศน์ปกิณกะบันเทิง.....	205
2	การเปรียบเทียบวิธีการนำเสนอรายการโทรทัศน์ปกิณกะบันเทิง.....	218

สารบัญภาพ

รูปที่		หน้า
รายการสีท่อมสแควร์		
1	แขกรับเชิญเข้ามาในห้องส่ง ทักทายกับพิธีกรและผู้ชมในห้องส่ง.....	66
2	ผู้ชมรายการในห้องส่ง.....	67
3	คุณภรณ์ทิพย์ นาคหิรัญกนก แขกรับเชิญในรายการ.....	72
4	การบรรเลงดนตรีในห้องส่ง.....	74
5	คุณเต๋อ ดอกสะเดา ผู้สร้างความขบขันในรายการ.....	81
6	การแสดงท่าทางประกอบของพิธีกร.....	87
7	การสนทนาระหว่างพิธีกรในรายการ.....	90
8	พิธีกรจับทเปิดในการสัมภาษณ์.....	92
9	การดำเนินรายการรอยยิ้มจับทเปิด.....	96
10	ผู้ร่วมรายการซึ่งมักจะ เป็นดารานักกร้อง.....	99
11	ฉากห้องรับแขก.....	101
12	ฉากห้องครัว.....	102
13	ฉากห้องนั่งเล่น.....	103
รายการจันทร์กะพริบ		
14	พิธีกรในรายการจันทร์กะพริบ.....	133
15	พิธีกรรายการจันทร์กะพริบในขณะดำเนินรายการ.....	135
16	การสัมภาษณ์แขกรับเชิญ.....	136
17	ดารานักแสดงที่เป็นแขกรับเชิญในรายการ.....	138
18	ฉากห้องรับแขก.....	140
19	ฉากเวทีการแสดง.....	141

รูปที่

หน้า

20	ฉากแสดงดนตรี.....	142
21	ฉากละคร.....	143
22	ฉากรับเชิญ : "พระจันทร์ในรายการ".....	149
23	ฉากรับเชิญโชว์แผ่นเสียงสมัยเก่าที่เป็นของรักของหวง.....	154

รายการทไวไลท์โชว์

24	พิธีกรรายการทไวไลท์โชว์.....	176
25	การแสดงท่าทางของพิธีกรในขณะดำเนินรายการ.....	182
26	แดง ุคกบิ๊บ คนดังในวงการนักเลง : แขกรั้บเชิญในช่วทอล์กโชว์.....	184
27	ความยิ่งใหญ่ของฉากในรายการทไวไลท์โชว์.....	185
28	การไ้แสง สี หมอกและควัน เพื่อสร้างบรรยากาศในรายการ.....	188
29	ผู้ชมในห้องส่งกำลังสนุกสนานในการชมรายการ.....	189
30	การไ้เทคนิคในการถ่ายทำเพื่อสร้างความเร้าใจ.....	193